

2nd MenEngage Global Symposium 2014

Men and Boys for Gender Justice

10-13 November 2014 | India Habitat Centre | New Delhi

BURRAT DHE DJEMT PWR DREJTWSI GJINORE: DEKLARATA E DELHIT DHE THIRRJA PWR VEPRIM

Ne jetojmë në një botë të pabarazive të thella dhe marrëdhënieve të pabalancuara të pushtetit, ku normat dhe vlerat e ngurta se si njerëzit duhet të sillen mbushin dhe përkeqësojnë padrejtësitë. Ne duhet ta ndryshojmë këtë. Kjo është arsyeja pse më shumë se 1200 aktivistë/profesionistë të ardhur nga 94 vende dhe me një shumëllojshmëri të gjerë të organizatave, mbledhi Simpoziumin e dytë të MenEngage Global në Nju Delhi, Indi, nga 10-13 nëntor, 2014.

Barazia gjinore është një komponent thelbësore e të drejtave të njeriut, që u mbështet nga standardet ndërkombëtare të artikuluar, duke përfshirë Deklaratën Universale të të Drejtave të Njeriut; Konventa për Eliminimin e të Gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas, Konventës Ndërkombëtare për të Drejtat Civile dhe Politike, dhe Konventën mbi të Drejtat e Fëmijës. Ne, përsërisim angazhimin tonë për zbatim në Konferencën Ndërkombëtare mbi Programin e Veprimit të Popullsisë dhe Zhvillimit (1994), Deklaratën e Pekinit dhe Platforma për Veprim (1995), Komisioni i Kombeve të Bashkuara për Statusin e Grave në sesionin e tij të 48 në 2004, dhe të gjitha marrëveshjet tjera relevante. Ne riafirmojmë përkushtimin tonë për të zbatuar MenEngage Rio dhe Johannesburg Thirrjet për Veprim (2009). Ne shpresojmë në marrëveshjet e ardhshme duke përfshirë edhe agjendën e zhvillimit përtej vitit 2015 dhe të vazhdojmë të mbështesim djemtë dhe angazhimin e burrave si përpjekje kryesore për sigurimin e barazisë gjinore dhe drejtësisë gjinore për të gjithë.

Ky simpozium ka reflektuar kompleksitetin e plotë dhe diversitetin e çështjeve të drejtësisë gjinore. Na sfidoj për të reflektuar, menduar në mënyrë strategjike, që të arrijmë përtej kufijve të ndërtuar nga shoqëria, dhe forcimin e partneriteteve. Ekzistojnë boshllëqe gjithashtu. Si rezultat i kësaj ngjarje historike, dhe si një angazhim i përbashkët dhe thirrjes për veprim, ne ofrojmë sqetësimet dhe pohimet e mëposhtme:

- 1** Patriarkati dhe padrejtësia gjinore mbeten karakteristikat e përcaktuara nga shoqëria anembanë botës, me efekte shkatërruese në jetën e përditshme të të gjithëve. Pa marrë parasysh se kush jemi, dhe pa marrë parasysh se ku jemi në botë, këto forca bëjnë marrëdhëniet tona më pak të kënaqshme, më pak të shëndetshëm dhe më pak të sigurta. Nga një moshë e re, këto fusin vuajtje, dhunë, sëmundje, urrejtje dhe vdekje brenda familjeve tona dhe komuniteteve. Ata na zhveshin nga të drejtat tona themelore të njeriut dhe na pengojnë mundësinë tonë për të jetuar një jetë me dashuri, dinjitet, intimitetit dhe respekt të ndërsjellë. Ata pengojnë zhvillimin e ekonomisë tonë dhe mbajnë shoqërinë tonë globale nga lulëzimi. Këto, janë shkaqet kryesore të shumë barrierave për zhvillim të qëndrueshëm në mbarë botën. Kemi nevojë urgjente për të kapërcyer këto kërcënime të jashtëzakonshme ndaj mirëqenies së njeriut.
- 2** Patriarkati prek të gjithë, por në mënyra të ndryshme. Gratë dhe vajzat vazhdojnë të përballen në mënyrë disproporcionale të niveleve më të larta të padrejtësisë gjinore dhe shkeljes së të drejtave të njeriut. Burrat dhe djemtë janë të privilegjuar dhe gjithashtu të dëmtuar nga patriarkati, por rrallë janë të vetëdijshëm për këtë fakt. Burrat dhe djemtë janë gjithashtu qenie gjinore. Barazia gjinore sjell përfitime për gratë, burrat dhe gjinitë e tjera. Ne urgjentisht duhet të pranojmë se pabarazitë gjinore janë të papranueshme pa marrë parasysh se kush është i ndikuar nga kjo.
- 3** Ne ndërtojmë mbi një trashëgimi të çmuar. Ne i detyrohemi vetëdijes tonë për padrejtësitë gjinore, përpjekjet tona për të promovuar barazinë, dhe ekzistencën e këtij Simpoziumi vetë për guximin e marrë dhe vizionin feministë dhe lëvizjes së të drejtave të grave. Ne radhitemi me punën e organizatave të të drejtave të grave dhe njohim të gjitha arritjet në transformimin e strukturave sociale, kulturore, ligjore, financiare dhe politike që mbështesin patriarkatin. Në mbajtje të kontekstit të tij historik në funksion, ne do të vazhdojmë punën tonë me burra dhe djem drejt barazisë gjinore të informuar nga parimet e të drejtave feministe dhe drejtat e njeriut, organizatat dhe lëvizjet në frymën e solidaritetit.
- 4** Ne besojmë në një qasje gjithëpërfshirëse për të realizuar drejtësinë gjinore. Ne jemi burra, gra dhe persona transgjinor duke bërë thirrje për të gjithë që të marrin pjesë në lëvizjen e drejtësisë gjinore. Megjithatë angazhimi i burrave dhe djemve është një pjesë thelbësore e përpjekjeve të tilla, kjo shpesh është neglizhuar. Ne po përpiqemi që të bëjmë të dukshme mënyrat më efektive ku burrat dhe djemtë mund të kontribuojnë në barazinë gjinore, pa u përdorur si instrumente të thjeshta.
- 5** Pushteti patriarkal, i shprehur përmes maskulinitetit dominant, është ndër forcat kryesore lëvizëse të shfrytëzimit dhe padrejtësisë strukturore. Ne jemi veçanërisht të shqetësuar për manifestimet e shumta të militarizmit

dhe globalizimit neoliberal, për shembull: lufta; përhapja e armëve; pabarazia ekonomike globale dhe lokale; manifestimet e dhunshme të fundamentalizmave politike dhe fetare; dhuna në shtet; dhuna ndaj shoqërisë civile; trafikimi i qenieve njerëzore; dhe shkatërrimi i burimeve natyrore..

Ne urgjentisht duhet të vëmë në dukje lidhjen midis patriarkatit dhe shfrytëzimit të njerëzve dhe mjedisit, dhe të ndihmojmë djemtë dhe burrat të ndryshojnë sjelljet e tyre nga “pushteti mbi” në “pushtet me”.

6 Pabarazitë gjinore janë të lidhura me pabarazi të bazuara në racë, moshë, klasë, kastë, përkatësi etnike, kombësie, orientimit seksual, identitetit gjinor, fesë, aftësisë dhe faktorëve tjerë. Ne vlerësojmë diversitetin e botës sonë, dhe nuk mund të vazhdojmë për të adresuar këto padrejtësi të ndërthurura në izolim. Ne përkushtohemi në promovojmë përfshirjen sociale dhe ekonomike përmes pjesëmarrjes kuptimplote, partneritetit të thelluar, dhe veprimeve të përbashkëta në mesin e lëvizjeve të drejtësisë sociale.

7 Është thelbësore që secili prej nesh të jetoj vlerat e drejtësisë gjinore. Kjo kërkon burra e djem në veçanti për të reflektuar në mënyrë kritike në pushtetin dhe privilegjet e tyre, dhe për të zhvilluar vizionet personale se si të jenë burra të drejt-gjinor. Kërkon që të gjithë ne të bazojmë punën tonë në bindjet e thella personale dhe politike. Kurdo dhe kudo që ndonjë prej nesh thotë një gjë, por sillet ndryshe, ajo

rënjësisht minon kauzën tonë. Ne duhet të flasin qoftë në vende private dhe në publike, kur shohim të tjerët duke vepruar në mënyrë të padrejtë; duke qenë një soditës/spektator i heshtur për një akt të padrejtë do të thotë të qenit të përfshirë në këtë akt apo bashkëfajtorë.

Besimet, sjelljet, marrëdhëniet, dhe strukturat tona organizative duhet të reflektojnë ato që ne duam të shohim në botë. Për ta bërë këtë, ne duhet të mbajmë veten, miqtë tanë, të afërmit, kolegët dhe aleatët të përgjegjshëm.

8 Investimet në angazhimin burrave dhe djemve në punën e drejtësisë gjinore e bën këtë punë më gjithëpërfshirëse. Ajo nuk duhet të pakësoj vlerën nga investimi në strategjitë e tjera efektive, veçanërisht ato të ndërmarra nga organizatat e të drejtave të grave. Ne refuzojnë përpjekjet për të dobësuar aleancat tona ose për të vënë qasjen e drejtësisë gjinore në garë me njëri-tjetrin. Ne jemi përfaqësues të organizatave të ndryshme, duke ndjekur qasje të shumta plotësuese. Ne qëndrojmë në solidaritet me njëri-tjetrin dhe përkushtohemi për forcimin e vizionit tonë të përbashkët të punës gjithëpërfshirëse të drejtësisë gjinore..

Ne i bëjmë thirrje politikbërësve dhe donatorëve për të rritur në mënyrë dramatike burimet në dispozicion për të gjithë punën e drejtësisë gjinore dhe për përfshirjen e strategjisë së drejtësisë gjinore efektive në të gjitha programet e zhvillimit.

- 9 Prioritetet për fusha specifike të politikave dhe veprimeve për angazhimin e burrave dhe djemve në punën e drejtësisë gjinore përfshijnë: dhunën me bazë gjinore; dhuna ndaj grave; dhuna ndaj vajzave, djemve dhe fëmijëve trans; dhuna në mesin e burrave dhe djemve; dhuna në konflikte të armatosura; dhuna kundër mbrojtësve të të drejtave të njeriut; atësisë; politika ekonomike globale dhe gjinore; e drejta e shëndetit dhe riprodhimit seksual; e drejta seksuale dhe e diversitetit gjinore (LGBTIQ); dobësitë gjinore të burrave dhe djemve dhe nevojat shëndetësore; shfrytëzimit seksual; HIV dhe Aids; të rinjtë dhe adoleshentët; sektori i arsimit; puna me udhëheqësit fetarë dhe udhëheqës të tjerë; mjedisi dhe qëndrueshmëria; dhe forcimin i provave bazë.
- 10 Agjenda e zhvillimit e vitit 2015 duhet të përqafojë qasjen e të drejtave të njeriut dhe gjithashtu të transformojë marrëdhëniet e pabarabarta të pushtetit. Ne besojmë se arritja e drejtësisë gjinore kërkon angazhimin e burrave dhe djemve për të mirën e grave dhe vajzave, vetë burrave dhe djemve, njerëzve të të gjitha orientimeve seksuale dhe identiteteve gjinore. Për një botë që është e drejtë, e sigurt dhe e qëndrueshme. Ne avokojmë për të gjithë aktivistët, organizatat të shoqërisë civile, partnerët e sektorit privat, qeveritë dhe agjencitë e OKB-së për të promovuar në mënyrë aktive këto parime dhe të sigurojnë se agjenda e re e zhvillimit ndërkombëtar është e drejtë dhe gjithëpërfshirëse.

DELHI THIRRJA PËR VEPRIM :

SHEMBUJ SE SI TI ADRESOJM BOSHLLËQET

NGRITJA PUNËS SË BËRË ME BURRA DHE DJEM NGA NIVELI I PROGRAMIT DHE PROJEKTIT NË NIVEL TË POLITIKAVE DHE INSTITUCIONEVE. PERSONALJA ËSHTË POLITIKE, DHE ANASJELLTAS.

Përsheptimi i ndryshimit, duke lëvizur nga personale në strukturore, kërkon arrijten e numrit më të madh të burrave dhe djemve. Ne kemi për të vënë në fuqi sistemet për të siguruar që institucionet dhe individët të mbahen përgjegjës për barazinë gjinore. Ne duhet të ndryshojmë sistemet dhe institucionet, duke përfshirë qeverinë, shkollat, familjet, sektorin e shëndetësisë, si dhe vendin e punës, sepse ata luajnë një rol kritik në krijimin dhe mbajtjen e normave gjinore, dhe kanë potencial që të arrijnë një numër të madh të individëve.

Ne bëjmë thirrje për rishqyrtimin e sistemeve dhe institucioneve, duke përfshirë edukimin dhe formimin, sjelljet në vendin e punës dhe politikat, legjislativet, menaxhimin e hapësirave publike, funksionimin e institucioneve me bazë të besueshme, dhe mbizotërimin e normave sociale.

Politikat dhe reformat ligjore mund të institucionalizojnë më shumë marrëdhëniet gjinore të barabartë në shtëpitë dhe zyrat, fabrikat dhe veprimtarit, në qeveri dhe në rrugë. Prandaj ne duhet të:

- » Zhvillojmë, implementojmë dhe monitorojmë politikat për të angazhuar burra e djem në barazinë gjinore dhe në ndërtimin e kapacitetit të shtetit për të zbatuar këto politika.
- » Në mënyrë aktive të zhvillojmë përpara politikat institucionale dhe ato qeveritare që adresojnë përcaktuesit social dhe strukturor të pabarazive gjinore, duke përfshirë edhe përmes punës avokuese.
- » Trajnimi i stafit për zbatimin e këtyre politikave.
- » Krijimi i fushatave të ndërgjegjësimit publik për të transformuar perceptimin e burrave dhe djemve për rolet gjinore.

PROMOVIMI I DREJTË I SOCIALIZIMIT GJINOR

Ne jemi thellësisht të shqetësuar për socializimin gjinor të vajzave dhe djemve që fillon në një moshë shumë të hershme e cila pengon potencialin e tyre të plotë dhe pengon realizimin e të drejtave të tyre të plota. Ne besojmë fuqimisht se të gjithë prindërit-sidomos baballarët-duhet të demonstrojnë ndjeshmëri, sjellje të barabartë dhe të drejtë, sidomos për djemtë, duke filluar në shtëpi dhe shkollë.

Afërsia drejt djemve gjatë fazës së tyre formuese kritike është e rëndësishme, kjo do të kontribuojë në realizimin e një brezi të ri të njerëzve me sjellje më pozitive ndaj grave, fëmijëve, burrave dhe trans-njerëzve. Është jetike për të sensibilizuar

dhe përfshirë djemtë dhe vajzat nga fëmijëria e hershme dhe vazhdimësia në përfshirjen e adoleshentëve, duke i përgatitur ata që të bëhen të ndjeshëm, të barabartë dhe adult të kujdesshëm.

Shembuj nga fusha specifike të politikave dhe veprimeve për angazhimin e djemve dhe burrave në drejtësi gjinore përfshijnë:

- » Fuqizimin e fëmijëve dhe të rinjve për të zhvilluar dhe nxitur sjellje gjinore transformuese për të thyer ciklin e dhunës dhe mobilizimin e tyre si agjentë të ndryshimit.
- » Zhvillimin edukimit për seksualitetin gjithëpërfshirës dhe parandalimin parësor të GBV si një pjesë integrale e programeve shkollore, duke përfshirë të drejtat e njeriut, barazi gjinore dhe shëndetin seksual dhe riprodhues dhe të drejtat.
- » Krijimin e kurrikulave që sfidojnë stereotipat gjinore dhe nxitin të menduarit kritik.
- » Trajnimin e Mësuesve dhe administratorëve për të siguruar mjedise mësimore me orientim gjinor.
- » Shfrytëzimi i kilit të jetës dhe strategjitë socio-ekologjike të bazuara në fillim të fëmijërisë së hershme dhe vazhdimësinë në adoleshencë dhe përgatitjen që ata të jenë të ndjeshëm, të barabartë dhe të jen adult të kujdesshëm.

ANGAZHIMI I DJEMVE DHE BURRAVE NË PARANDALIMIN E DHUNËS ME BAZË GJINORE (GBV)

Burrat dhe djemtë përjetësojnë shumicën e GBV, edhe pse ata vetë janë të dëmtuar nga kjo. Normat e ngurta gjinore i shtyn djemtë dhe burrat që tu përgjigjen konfliktit me dhunë dhe ti dominojnë partnerët e tyre. Burrat dhe djemtë janë njëkohësisht viktimat e dhunës dhe shkaktarët e saj. Një faktor relevant i cili kontribuon që burrat të shkaktojnë dhunën e bazuar në gjini është përjetimi i dhunës gjatë jetës së tyre. Është thelbësore puna me burrat dhe djemtë për të transformuar normat shoqërore që shkaktojnë GBV, për korrigjimin e efekteve të dhunës që djemtë e përjetojnë dhe janë dëshmitarë të saj, përfshirë të kuptuarit dhe adresimin e shkaqeve të pabarazisë gjinore, të tilla si marrëdhëniet e pabarabarta të të pushtetit, praktikave dhe stereotipave që shkaktojnë diskriminimin kundër grave dhe vajzave, pakicave seksuale dhe personat të papërcaktuar në bazë të gjinisë dhe duke promovuar rol- modele - alternativa për djemtë.

- » Angazhimin e burrave dhe djemve për të qenë më të barabartë në jetën e tyre individuale dhe për të hedhur poshtë të gjitha format e dhunës, duke përfshirë dhunën në familje, dhe praktikat e dëmshme të tilla si martesat e fëmijës dhe martesat e detyruara, përzgjedhjen e seksit gjinor të njëanshëm, dhe gjymtimin genital femëror.
- » Inkurajimi i burrave dhe djemve që t'i vënë në pyetje struktura e pabarazive të përhapura.

- » Promovimi politikave që integrojnë parandalimin parësor të GBV duke i targetuar burrat dhe djemtë.
- » Zhvillimi i politikave për ti angazhuar burrat dhe djemtë në bërjen e hapësirave publike të lira nga dhuna për gratë dhe vajzat.
- » Projektimi i programeve për autorët e dhunës meshkuj që janë të integruara me sektorin gjyqësor dhe avokim të viktimës; zbatojnë kontrollin e armëve; dhe të sigurojë mbështetje ligjore, financiare dhe psiko-sociale për të mbijetuarit dhe dëshmitarët e dhunës.
- » Implementimi i kontrollit të armëve.

ANGAZHIMI MESHKUJVE SI ETËR DHE KUJDESTARËT NË MARRJEN E PËRGJEGJËSIVE TË BARABARTA PËR PUNË TË KUJDESIT TË PAPAGUAR

Dëshmitë tregojnë se kur etërit që janë të përfshirë me fëmijët e tyre në një fazë të hershme, përfshirë edhe në periudhën e paralindjes, e kanë mundësin më të lartë se ata do të mbeten të lidhur me fëmijët e tyre gjatë gjithë jetës së tyre. Duke pasur parasysh se gratë dhe vajzat kryejnë 2-10 herë më shumë punë të kujdesit se sa burrat dhe djemtë, është nevoja për të arritur barazinë e plotë për burra dhe pjesëmarrje të djemve në punën e kujdesit dhe gjithashtu pjesëmarrjen e grave në forcën e paguar të punës me pagesë të barabartë. Kjo mund të bëhet vetëm me ndarjen e plotë të punës së kujdesit.

Shembuj të fushave specifike të politikave dhe veprimeve për të angazhuar burrat në drejtësi gjinore përfshijnë:

- » Ofrimi i shërbimeve publike, infrastrukturës dhe politikave të mbrojtjes sociale, dhe promovimin e përgjegjësisë së përbashkët në kuadër të familjes.
- » Zvogëlimi dhe rishpërndarjen e punës së kujdesit të papaguar, për të lejuar gratë në veçanti për më shumë kohë për aktivitete të tjera të tilla si të vetë-kujdesit, edukimit, pjesëmarrjes politike dhe punës së paguar; dhe rishpërndarja e punës së kujdesit nga familjet më të varfra tek financimi i shtetit, rregullimin dhe sigurimin e shërbimeve të kujdesit.
- » Nxitja në ndarjen e barabartë të punës të kujdesit të papaguar në mes burrave dhe grave për të reduktuar pjesën disproporcionale të punës së kujdesit të papaguar për gratë dhe vajzat dhe për të ndryshuar qëndrimet që përforcojnë ndarjen gjinore të punës.
- » Nxitje më shumë në politikat progresive të pushimit të atësisë.
- » Implementimi i fushatave të ndërgjegjësimit publik dhe të arsimimit për të transformuar perceptimin e roleve të përkujdesjes në mesin e burrave.
- » Mbështetja në mënyrë publike e përgatitjes së kurseve dhe fushatave për atësinë duke u fokusuar në rolet e burrave në jetën e fëmijëve mund të adresojnë ndjenjat e raportuara në të qenurit i papërgatitur për kujdesin atërore, dhe për të ndihmuar burrat të perceptojnë përfitimet nga pjesëmarrje më e madhe.

ANGAZHIMI I BURRAVE SI PARTNERË MBËSHTETËS, KLIENTË DHE AGJENTË POZITIV I NDRYSHIMIT TË SHËNDETIN RIPRODHUES DHE TË DREJTAVE SEKSUALE. (SRHR)

Kudo në botë SRHR është konsideruar kryesisht si përgjegjësi vetëm e grave ndërsa shumë burra vazhdojnë të lënë pas dore nevojat dhe përgjegjësit e tyre të SRHR, partnerëve të tyre dhe familjes së tyre. Shfrytëzimi më i ulët i shërbimeve të SRH nga burrat, si testi për HIV dhe trajtimin, është rezultat i dy normave të ngurta gjinore si dhe pengesat strukturore të tilla si klinikat që janë të keq-përgatitura për të adresuar çështjet shëndetësore specifike të meshkujve. Si rezultat, jo vetëm që grave dhe vajzave u është lënë të bartin shumë nga barra e tyre dhe familjeve të tyre lidhur me SRHR, por gjithashtu mungesa e përfshirjes së burrave vendos barrën e panevojshme dhe të kushtueshme në sistemet shëndetësore. Ndërhyrjet e djemve dhe burrave në SRHR kanë treguar rritje në mënyrë efektive në përdorimin e shërbimeve, si dhe në mbështetjen dhe respektin e partnerit të tyre ndaj SRHR, e cila si kthim përmirëson shëndetin e grave, fëmijëve dhe vetë burrave.

Shembuj të fushave specifike të politikave dhe veprimeve në angazhimin e burrave në drejtësi gjinore përfshijnë:

- » Nxitjen e shërbimeve të qasshme të shëndetit seksual dhe riprodhues dhe të drejtat e grave.
- » Angazhimin e burrave dhe djemve në transformimin e normave të ngurta që formësojnë rezultatet e shëndetit seksual dhe riprodhues dhe t'iu mundësojnë atyre që të kërkojnë informacione dhe shërbime për adresimin e nevojave të tyre seksuale dhe riprodhuese shëndetësore.
- » Sigurojnë edukim gjithëpërfshirës të seksualitetit që nxit një reflektim kritik mbi normat gjinore, marrëdhëniet e shëndetshme, pabarazi e pushtetit.
- » Nxitjen e përgjegjësi të përbashkëta të burrave dhe djemve në sjellje dhe të drejtat seksuale dhe riprodhuese.
- » Zhvillimin e mundësisë dhe përdorimit të metodave kontraceptive mashkullore dhe/ose parandalimin e STI-ve.
- » Krijimin dhe shfrytëzimin e hapësirave për burrat që të marrin përgjegjësi në shërbimet e paralindjes dhe shëndetit të fëmijës.

MenEngage

Working with boys and men for gender equality

www.menengagedilli2014.net and www.menengage.org